

VALSTS POLITIKA

AUTOPARKU ATTĪSTĪBA LABĀKAI MOBILITĀTEI

TĀLIVALDIS VECTIRĀNS
Autosatiksmes departamenta
direktors

Satiksmes ministrija

FORUMS

Fleet Mobility EXEX **18.02.2016.**

1. Politiskas iniciatīvas un lēmumi, kas varētu ietekmēt vieglo pasažieru un sabiedrisko transportu
2. Atbalsts elektrotransportlīdzekļiem un par atbalstu ar hibrīddzinēju aprīkoti transportlīdzekļiem
3. Atbalsts jaunu transportlīdzekļu iegādei
4. Risinājumi augošajām mobilitātes vajadzībām

1. Politiskas iniciatīvas un lēmumi, kas varētu ietekmēt vieglo pasažieru un sabiedrisko transportu

1.1. Ceļu satiksmes drošības plāns 2017.-2020.gadam

esošās situācijas izvērtēšana un veikto pasākumu ietekme uz ceļu satiksmes drošību, un jaunu nepieciešamo pasākumu izvērtējums.

1.2. Alternatīvo degvielu infrastruktūras plāns

EP un EK direktīva 2014/94/ES nosaka, ka līdz 2025.gadam jāizveido elektrotransportlīdzekļu uzlādes, saspīestās dabasgāzes, sašķidrīnātās dabasgāzes un ūdeņraža (pēc izvēles) uzpildes stacijas, kā arī veicināt šādu transportlīdzekļu izmantošanu. Patlaban norisinās darbs pie minēto pasākumu ieviešanas un plānots, ka ar alternatīvo degvielu darbināmiem transportlīdzekļiem tiks piemērotas dažādas atkāpes un atbrīvojumi, lai veicinātu to plašāku izmantošanu.

1. Politiskas iniciatīvas un lēmumi, kas varētu ietekmēt vieglo pasažieru un sabiedrisko transportu

1.3. “Sabiedrisko transporta līdzekļu iepirkuma noteikumi” Nr.351

nosaka kā **pārvadātājs novērtē sabiedrisko autotransporta līdzekļu ekspluatācijas ietekmi uz enerģētiku un vidi** un izvērtē enerģijas patēriņu un oglekļa dioksīda, slāpekļa oksīdu, metānu nesaturošo ogļūdeņražu un cieta daļiņu emisiju apjomu.

Eiropas transporta politikas galvenais mērķis ir palīdzēt izveidot sistēmu, kas atbalsta Eiropas ekonomikas attīstību, paaugstina konkurētspēju un nodrošina augstas kvalitātes mobilitātes pakalpojumus, vienlaicīgi efektīvāk izmantojot resursus. Praktiski tas nozīmē, ka transportam (t.sk. elektrotransportam) jāpatērē mazāk un tīrāka enerģija, labāk jāizmanto moderna infrastruktūra un jāsamazina sava negatīvā ietekme uz vidi.

1. Politiskas iniciatīvas un lēmumi, kas varētu ietekmēt vieglo pasažieru un sabiedrisko transportu

1.4. SAM „Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru”

Saskaņā ar ES fondu un Kohēzijas politikas fondu 2014. – 2020.gada plānošanas perioda darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” prioritārais virzienu „Pāreja uz ekonomiku ar zemu oglekļa emisijas līmeni visās nozarēs” pieaugs to pasažieru skaits, kas izmantos videi draudzīgu sabiedrisko transportu. Tas ļaus novirzīt pasažieru plūsmu no privātā uz sabiedrisko transportu, mazinot autotransporta plūsmu pilsētās.

Transports, Latvijā rada vislielāko piesārņojumu, proti, aptuveni **90 %** no transporta radītajām kopējām CO2 emisijām.

1. Politiskas iniciatīvas un lēmumi, kas varētu ietekmēt vieglo pasažieru un sabiedrisko transportu

Būtiski ir attīstīt iedzīvotājiem ērtu un videi draudzīgu transporta sistēmu

Pilsētas mērogā sabiedriskajam transportam ir daudz lielāka pārvadājumu kapacitāte nekā privātajām automašīnām.

Sliežu transporta kustību neietekmē laika apstākļi un sastrēgumi.

Investīcijas ir plānotas ar mērķi veicināt sabiedriskā transporta izmantošanu kopumā, vienlaikus veicinot vides mērķu sasniegšanu un tieši videi draudzīga sabiedriskā transporta attīstību.

Gudri un ērti plānota un izveidota sabiedriskā transporta maršrutu sistēma un infrastruktūra sniedz būtisku ieguldījumu pilsētu vides kvalitātes uzlabošanā, kā arī iedzīvotāju mobilitātē.

Tramvajs kā sabiedriskais transports ir videi draudzīgs transporta līdzeklis, kurš savienojumā ar pārdomāti izplānotu maršrutu sistēmu un savienojumiem, rada lielāko efektu uz vides kvalitātes un klimata mērķu sasniegšanu.

2. Atbalsts elektrotransportlīdzekļiem un par atbalstu ar hibrīddzinēju aprīkotiem transportlīdzekļiem

2.1. Elektromobiļiem ir šobrīd noteikti vairāki atvieglojumi un priekšrocības:

- nepiemēro **transportlīdzekļu ekspluatācijas nodoklis**;
- nepiemēro **vieglo automobiļu un motociklu nodoklis**;
- samazināta **uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likme** – 10,00 eiro mēnesī (iepriekš: 42,69 eiro mēnesī);
- pirmreizējā reģistrācija, kā arī reģistrācija, pirmo reizi saņemot speciālas nozīmes **numura zīmes** ir bez maksas;
- atļauts braukt pa **sabiedriskā transporta joslām**;
- **stāvvietās** elektromobiļus atļauts novietot **bez maksas**,
- Jūrmalā **atbrīvoti no iebraukšanas maksas** pilsētas administratīvajā teritorijā.

3. Atbalsts jaunu transportlīdzekļu iegādei

Svarīgi pieminēt, ka Latvijā šobrīd ir novecojis autoparks, tādēļ turpmāk būtu jādomā, kādi pasākumi veicami, lai veicinātu tā atjaunošanos, taču kopumā atbalsta pasākumiem jāveicina vispārēju vidējā transportlīdzekļu vecuma samazināšanos. Nepieciešams izstrādāt sabiedrībai pieņemamu nodokļu atlaižu sistēmu, lai 10 gadīgu automobiļu vietā veicinātu iegādāties jaunus vai mazlietotus.

4. Risinājumi augošajām mobilitātes vajadzībām

Ir jāapzinās, ka pieaugošās mobilitātes vajadzību nodrošināšanai ir jāņem vērā to **ilgtspējība** un jārod risinājumi, kas ņem vērā pēc iespējas **mazāku ietekmi uz vidi**. Jāapzinās, ka efektīvas mobilitātes nodrošināšana ir sarežģīts dažādu pasākumu kopums, kā piemēram, **ceļu satiksmes drošība, loģistikas efektivitāte, dažādu transporta veidu integrācija, iešanas un braukšanas ar velosipēdu veicināšana, inteligento transporta sistēmu izmantošana**.

Atbalstīt un veicināt pasākumus, kas vērsti uz iedzīvotāju iešanu un **braukšanu ar velosipēdu**. Vislabāk to var veikt, projektējot pilsētu transporta infrastruktūru, tomēr tas katrā pilsētā ir ļoti individuāls jautājums, kas saistīts ar jau esošo apbūvi un no tā izrietošajām izmaksām, kas nepieciešamas attiecīgās infrastruktūras izveidei.

4. Risinājumi augošajām mobilitātes vajadzībām

Rekonstruējot esošus ceļus un būvējot jaunus, ir jāpievērš uzmanība veloinfrastruktūras nepieciešamībai un izbūves tehniskās iespējamības izvērtēšanai.

Ir jāveicina sabiedriskā transporta izmantošanu, jo īpaši pilsētās, nodrošinot ērtu, iedzīvotājiem izdevīgu un cenu ziņā pieejamu sabiedrisko transportu, jo braukšana ar velosipēdu ne visur, ne visiem un ne vienmēr ir iespējama (esošā apbūve, veci cilvēki un cilvēki ar pārvietošanās grūtībām, laika apstākļi u.tml.).

Paldies par uzmanību!

<http://www.sam.gov.lv>

satiksmes.ministrija@sam.gov.lv